

**Masterclass circulair ondernemen,
verduurzamen van bedrijf en
bedrijventerrein 2.0.
Datagedreven denken en doen in
vier dagen. Start 12 mei 2022**

Informatiefolder

Masterclass circulair ondernemen, verduurzamen van bedrijf en bedrijventerreinen 2.0. Datagedreven denken en doen.

Organisatie

Economie & Ruimte (E&R) i.s.m. Parkmanagement Lage Weide voor ondernemers op Lage Weide en andere belangstellenden

Wij nodigen jou graag uit voor de masterclass *Circulair ondernemen, verduurzamen van bedrijf en bedrijventerreinen 2.0. Datagedreven denken en doen*. Met de masterclass word je geholpen om sneller en doeltreffender de volgende stap te zetten in jouw ambities in circulaire business, duurzaamheid van je bedrijfshuisvesting én bedrijventerreinen.

Nieuwe business kansen in circulair ondernemen, verduurzamen van bedrijf en bedrijventerrein 2.0

- In vier dagen word je geïnformeerd over actuele inzichten over circulair ondernemen, verduurzamen van bedrijf en duurzame bedrijventerreinen. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Lage Weide als locatie waar bedrijven zich graag willen vestigen.
- Je krijgt actuele informatie over stimuleringsmaatregelen in de circulaire economie en wettelijke richtlijnen waar je rekening mee moet houden zoals de CO2-heffing.
- Je krijgt informatie over innovaties waarmee je sneller en goedkoper kunt verduurzamen en de overstap kunt maken naar circulaire business.
- Je kunt eigen vraagstukken inbrengen en wordt geholpen in het opzetten van een 'actieprogramma realistisch circulair ondernemen, verduurzamen van je bedrijf en bedrijventerrein'

Je leert kortom toekomstgerichte stappen te zetten in duurzaamheid en de circulaire economie. Het helpt je als ondernemer om de toekomst met meer vertrouwen tegemoet te zien, marges te vergroten en daarmee ruimte te creëren om blijvend te investeren. Dit is goed voor ondernemers, de medewerkers, de omgeving, Gemeente en de regionale economie.

Voor

- Ondernemers, bedrijfsverenigingen en bedrijvenparkmanagers.
- Ambtenaren duurzaamheid, circulaire economie en bedrijven werkzaam bij Provincies en Gemeenten.
- Adviseurs duurzaamheid en circulaire economie.

Cases

Aan de hand van praktijkcases dragen we de kennis over aan de deelnemers en we bieden de mogelijkheid dat de deelnemers hun eigen casus inbrengen.

Docenten, mensen van de praktijk

Robert Hehakaya | Viggen Group | Duurzame bedrijventerreinen en circulaire bedrijfsvoering |

Paul Boogaard | Wethouder Gemeente Hoeksche Waard |

Peter Nieland | Nieland Consultancy |

Drs. Rob Westerdijk | Organisatie-Kundig | Auteur van de boeken Het OK! model en Toekomstbestendig ondernemen

Jaap Kortman van KORTMAN duurzame gebiedsontwikkeling

Inspirerende locatie

De masterclass wordt gegeven op bedrijventerrein Lage Weide in Utrecht.

Certificaat

Als deelnemer ontvangt u na afloop het certificaat van deelname en als u vier certificaten kunt overleggen heeft u het recht zich aan te melden voor opname in het [E&R Register Qualified Smart Asset Manager \(QSAM\)](#) dat u vele voordelen biedt.

Programma dag 1: 12 mei 2022

Datagedreven denken en doen

09:15 uur | Inloop

Circulaire economie, verduurzamen van bedrijf en bedrijventerrein, denk- en werkkader

09:30 uur | Welkom en toelichting op het programma van dag 1 over circulair ondernemen en verduurzamen van bedrijventerreinen 2.0. Opening door Roeland Tameling namens Parkmanagement Lage Weide, Robert Hehakaya van de Vigen Group en algemeen programmamanager van E&R Koplopers in verduurzamen van bedrijventerreinen en circulaire bedrijfsvoering+.

- Kennismakingsrondje.

Circulaire economie de nieuwe realiteit voor toekomstbestendig ondernemen door Paul Boogaard, Wethouder van de Gemeente Hoeksche Waard

10:00 uur | Bedrijventerreinen 2.0 gaat over:

- Circulaire economie & circulaire business
 - Van lineaire economie naar circulaire economie
 - Nederland circulair in 2050. Stimuleringsregelingen en wetgeving
 - Europa circulair in 2050. Wat je moet weten over de Green Deal en over de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) die bedrijven vanaf 2023 moeten gebruiken om te rapporteren over hun activiteiten
- Integrated reporting uitgangspunten en Klantreis;
- Duurzaamheid, Sustainable Development Goals;
- Organisatiegraad;
- Actieprogramma realistisch verduurzamen en circulaire bedrijfsvoering.

Circulaire economie. Kansen voor ondernemers:

- Waarom is circulaire economie voor de regio en gemeenten zo belangrijk?
- Waarom is circulaire economie voor bedrijven zo belangrijk?
- Waarom is circulaire economie voor medewerkers zo belangrijk?
- Waarom is circulaire economie voor omwonende zo belangrijk?

Reflecteren op eigen uitdaging:

- Aanleiding en context;
- Stip op de horizon, 'impact van de waarde(n)creatie';
- Businessmodel;
- Betrokken partijen;
- Resultaat;

Lunch

12:30 uur | Gezamenlijke lunch en gelegenheid tot netwerken

Datagedreven denken en doen toegepast op eigen casus

13:30 uur | Datagedreven denken en doen door Peter Nieland van Nieland Consultancy

Nieland Consultancy heeft samen met I&O Research het initiatief genomen een landelijke database van gebruikersdata van bedrijven op bedrijventerreinen samen te stellen. De database bestaat uit een set van relevante indicatoren die nog niet eerder in kaart zijn gebracht zoals: informatie over de kwaliteit van panden, kavels en openbare ruimte en de aanwezigheid van diverse voorzieningen die beleidsmakers van provincies, gemeenten, ondernemersverenigingen en bedrijvenparkmanagers nodig hebben om beleid te maken.

Aan de hand van een praktijkcase wordt geïllustreerd wat de database voor beleidstoetsing en het ontwikkelen van beleid kan betekenen, ofwel datagedreven denken en doen om het bedrijventerrein in kwaliteit en aantrekkelijkheid te laten groeien.

Oefening

Demonstratie van datagedreven bedrijven- en bedrijventerrein-analyse.

Oefening

Deelnemers kunnen van hun eigen bedrijven en bedrijventerreinen locatie een data-analyse uitvoeren.

Afsluitend bespreken we de oefeningen en reflecteren op de uitdaging.

16:15 uur | Afsluiting van het officiële programma en na afloop is er nog volop gelegenheid om na te praten en te netwerken

16:30 uur | Einde dagprogramma

Programma dag 2: 23 mei 2022

09:15 uur | Inloop

Circulair ondernemen

09:30 uur | Welkom en toelichting op het programma van dag 2 over circulair ondernemen en verduurzamen van bedrijventerreinen 2.0 door Robert Hehakaya.

Circulair ondernemen en de huidige praktijk

10:00 uur | Circulair ondernemen. De praktijk aan het woord onder begeleiding van Drs. Rob Westerdijk | Organisatie-Kundig | Auteur van de boeken Het OK! Model en Toekomstbestendig ondernemen

- Circulair ondernemen aan de hand van actuele praktijkvoorbeelden

Reflectie

Bespreken van de voorbeelden aan de hand van de International Integrated Reporting Council (IIRC) uitgangspunten: natuurlijke waarde – materiële waarde – sociaal relationele waarde – menselijke waarde – intellectuele waarde. Deze zijn verbonden aan de 17 Sustainable Development Goals.

Lunch

12:30 uur | Gezamenlijke lunch en gelegenheid tot netwerken

Circulair ondernemen en do's and don'ts

13:30 uur | Circulair ondernemen. Vervolg over de praktijk aan het woord onder begeleiding van Drs. Rob Westerdijk | Organisatie-Kundig | Auteur van de boeken Het OK! Model en Toekomstbestendig ondernemen

- De hobbels bij circulair ondernemen. Wat zijn de do's and don'ts.

Reflectie

Wat zijn de do's and don'ts op weg naar circulair ondernemen?

15:45 uur | Circulair ondernemen en wat ga jij doen?

16:15 uur | Afsluiting van het officiële programma en na afloop is er nog volop gelegenheid om na te praten en te netwerken

16:30 uur | Einde dagprogramma

Programma dag 3: 9 juni 2022

09:15 uur | Inloop

Circulair ondernemen

09:30 uur | Welkom en toelichting op het programma van dag 3 over circulair ondernemen en verduurzamen van bedrijventerreinen 2.0 door Robert Hehakaya

Hoe ziet jouw circulair ondernemen ambitie er uit?

10:00 uur | Circulair ondernemen. De praktijk aan het woord onder begeleiding van Drs. Rob Westerdijk | Organisatie-Kundig | Auteur van de boeken Het OK! Model en Toekomstbestendig ondernemen

- Circulair ondernemen en hoe pak je dat op een praktische manier aan?

Casus

Aan de deelnemers wordt een circulair ondernemen casus voorgelegd die in de verschillende groepen worden uitwerkt waarbij per groep de deelnemers verschillende management rollen krijgen toebedeeld. Aan de hand van een reeks van vragen waarmee de deelnemers hun eigen aanpak kunnen vormgeven die gedurende dag worden gepresenteerd waarop reflectie wordt gegeven.

Lunch

12:30 uur | Gezamenlijke lunch en gelegenheid tot netwerken

Hoe ziet jouw circulair ondernemen ambitie er uit?

13:30 uur | Presentatie van de circulair ondernemen casussen door de deelnemers onder begeleiding van Drs. Rob Westerdijk | Organisatie-Kundig | Auteur van de boeken Het OK! Model en Toekomstbestendig ondernemen

14:30 uur | Bespreken van het gepresenteerde casussen.

15:00 uur | Deelnemers werken hun casus verder uit tot een eindpresentatie.

15:45 uur | Eindpresentatie van de casussen door de verschillende groepen.

16:15 uur | Afsluiting van het officiële programma door Robert Hehakaya van de Viggen Group en algemeen programmamanager van E&R Koplopers in verduurzamen van bedrijventerreinen en circulaire bedrijfsvoering+ en na afloop is er nog vol op gelegenheid om na te praten en te netwerken

16:30 uur | Einde dagprogramma

Programma dag 4: 20 juni 2022

09:15 uur | Inloop

Verduurzamen van bedrijf en bedrijventerrein

09:30 uur | Welkom en toelichting op het programma van dag 4 over verduurzamen bedrijf en bedrijventerreinen 2.0 door Robert Hehakaya.

Bedrijf en bedrijventerreinen versneld energiepositief. Van energievragend naar energieleverend door Jaap Kortman van KORTMAN duurzame gebiedsontwikkeling

10:00 uur | Waarom bedrijf en bedrijventerreinen verduurzamen?

- Versnellingsprogramma verduurzaming bedrijventerreinen (VPVB) biedt:
 - De mogelijkheid bedrijf en bedrijventerreinen versneld energiepositief te maken. Van kosten naar opbrengsten uit energie;
 - Een maatschappelijke bijdrage in het terugdringen van CO₂-uitstoot;
 - Besparingen voor het bedrijf in CO₂-heffingen;
 - Het bedrijf en bedrijven toekomstperspectief omdat duurzame bedrijfsvoering steeds belangrijker wordt en bedrijven die daarin meekunnen relevant blijven.

Aansprekende voorbeelden

- Bedrijventerrein Schiebroek op weg naar Energiepositief;
- 'Holland op weg naar CO₂-neutraal';
- Actieprogramma Realistisch Duurzaam Lansingerland;
- Actieprogramma Klimaat Provincie Noord Holland.

Verduurzamen van bedrijventerreinen, hoe pak je dat aan? Blijvend werken aan de 5 succesfactoren:

1. Een hoge organisatiegraad;
2. Een formele en actieve (non-profit) collectiviteit met een breed gedragen missie en visie;
3. Professionaliteit. Zorgen dat je naast de juiste expertise ook aandacht schenkt aan structurele ondersteuning van bedrijven in de energietransitie die verbindend en dienend is;
4. Aandacht voor structurele samenwerking tussen publieke en private partijen;
5. Toegang tot kapitaal: het betreft de toegang tot kapitaal onder gunstige voorwaarden in de vorm van bijvoorbeeld een energiefonds, een ondernemersfonds of stimulerende regelingen.

Oefening

Deelnemers maken voor hun eigen bedrijventerreinen een eerste opzet van een actieprogramma realistisch duurzaam bedrijventerrein.

Bespreken van de oefening en reflecteren op de eerste ideeën over het actieprogramma realistisch duurzaam bedrijventerrein.

Lunch

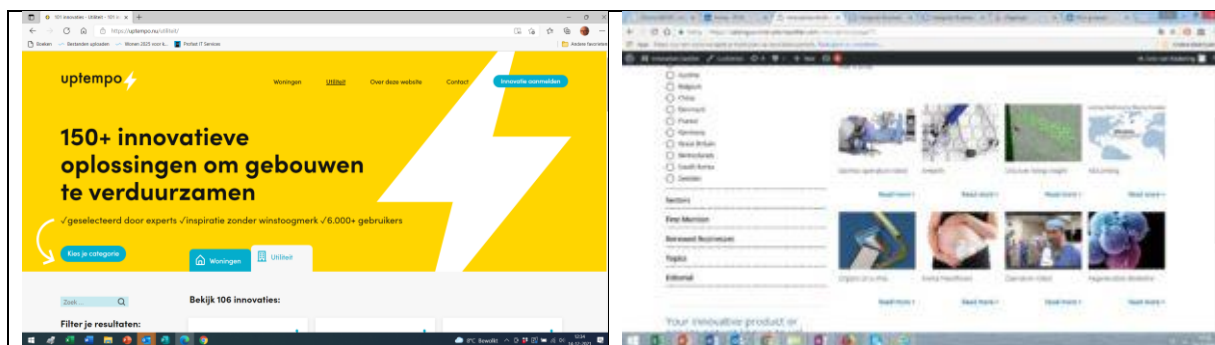
12:30 uur | Gezamenlijke lunch en gelegenheid tot netwerken

Innovaties die het verduurzamen van bedrijventerreinen bespoedigen

13:30 uur | Waar kun je innovatieve diensten en producten vinden om goedkoper en beter te verduurzamen? Door Robert Hehakaya.

Welke innovatieve oplossingen zijn er om bedrijventerreinen te verduurzamen?

- Marktrijpe innovaties bieden de kans om méér te bereiken met dezelfde middelen. Maar hoe vind je de innovatie die past bij de verduurzamingsopgave?
- Demonstratie in het vinden van innovaties in beschikbare databanken.
- Innovaties toetsen op:
 - Integrated reporting uitgangspunten;
 - Sustainable Development Goals;
 - Klantreis.

Oefening

Deelnemers gaan zelf op zoek naar innovaties.

Bespreken van de oefening. Waar beoordeel je innovaties op alvorens deze toe te passen?

14:15 uur | Workshop verduurzamen bedrijventerreinen en circulaire bedrijfsvoering

Casus

Deelnemers krijgen een casus voorgelegd waar in groepen wordt samengewerkt.

15:45 uur | Presentatie van de casussen door de verschillende groepen.

16:15 uur | Afsluiting van het officiële programma en na afloop is er nog volop gelegenheid om na te praten en te netwerken

16:30 uur | Einde dagprogramma

Praktische informatie

- **Data:**
 - Eerste dag 12 mei 2022
 - Tweede dag op 23 mei 2022
 - Derde dag op 9 juni 2022
 - Vierde dag op 20 juni 2022
- **Tijd:** 09:30 – 16:00 uur
- **Locatie:** Hofclub Werken en Vergaderen, Niels Bohrweg 121, 3542 CA te Utrecht

Kosten en aanmelden:

Ondernemers gevestigd op Lage Weide en E&R leden, € 895,-- euro excl. BTW per deelnemer

Niet gevestigd op Lage Weide of lid van E&R, € 1.095,-- excl. BTW per deelnemer

- **Versneld aanmelden met korting**

Ondernemers gevestigd op Lage Weide en E&R leden, € 845,-- euro excl. BTW per deelnemer in plaats van € 895,-- euro excl. BTW (Na betaling zenden wij u nog een factuur als bewijs van betaling)

Niet gevestigd op Lage Weide en E&R, € 995,-- excl. Btw per deelnemer in plaats van € 1.095,-- excl. Btw (Na betaling zenden wij u nog een factuur als bewijs van betaling)

Let op het aantal plaatsen is beperkt, er is ruimte voor maximaal 16 deelnemers. Geef je snel op zodat je zeker weet dat je mee kunt doen.

Ps Programma kan ook per dag worden gevolgd. De kosten daarvan zijn € 350,-- excl. Btw. Aanmelden door het zenden van een mail naar r.teklenburg@economie-ruimte.nl waarbij u aangeeft voor welke dag(en) u zich wilt opgeven.

Voor nadere informatie over de masterclass en Platform Economie & Ruimte

Cees van Beukering | Directeur E&R | +31(0)6-51228420
| c.vanbeukering@economie-ruimte.nl |

Rian Hermans – Teklenburg | Secretariaat | +31(0)6-42248405
| r.teklenburg@economie-ruimte.nl |

Bijeenkomst mede mogelijk gemaakt door:

Innovationspotter

E&R is de sector overstijgende netwerkorganisatie voor [bestuurders](#), [programmamanagers](#) en [leveranciers](#) van [innovaties](#) om sneller de volgende stap te zetten in circulaire economie

Door de E&R Netwerkgedreven benadering weten we wie de [leveranciers](#) zijn van [innovaties](#) waar [bestuurders](#), en [programmamanagers](#) naar op zoek zijn om toe te passen in projecten die als [showcase](#) inspireren

Secretariaat: Rian Teklenburg
Spaanders 5, 5684 KJ, Best
☐ +31 – (0)6-42248405
☐ r.teklenburg@economie-ruimte.nl
📄 www.economie-ruimte.com